

τικόν πληγωμένον, ἐπειδὴ εἶχε τοὺς ὀφθαλμοὺς δεδεμένους. Εἶπον νὰ σταματήσῃ, κατῆλθον τοῦ ἵππου μου καὶ προὐχώρησα πρὸς τὴν ἀμαξάν του. Δὲν με ἀνεγνώρισεν, εἰμὴ ἐκ τῆς φωνῆς· τίς θὰ ἔλεγεν, ὅτι ἐμέλλομεν νὰ ἐπανιδώμεν ἀλλήλους ἐν παρομοίᾳ περιστάσει! Τὸ εἶχον προῖδει ἐν τούτοις, ἀμα ὁ Βενεδέκ διῆλθε τὸν Ἑλδαν καὶ προὐχώρησε μέχρι τοῦ Βιστριτζ. Πῶς εἶνε δυνατόν νὰ εἰσδύσῃ τις μεθ' ὀλοκλήρου στρατεύειν εἰς τοιαύτας στενοπορείας; Θὰ βομβαρδίσωμεν ἴσως σήμερον τὸ Καϊνίσγαρτς. Ὁ διοικῶν δὲν πρέπει νὰ εἶνε μεμακρυσμένος, καὶ αὐριον, ἐν πάσῃ περιπτώσει, θὰ μεταφέρω τὸ στρατηγεῖόν μου εἰς Πάρτουβιτζ. Δὲν εὐρισκόμεθα ἀκόμη εἰς τὸ τέρμα τῶν ἀγώνων μας; οἱ αὐστριακοὶ ἀνακαλοῦσι τὸν ἐν Ἰταλίᾳ στρατὸν των.»

«Τὴν αὐτὴν ἡμέραν, ἡ εὐτυχία ἡμῶν, ἦτις ἔως τότε ὑπῆρχεν ἀμυγῆς, ἐφαίνετο ὡς νὰ ἤθελε νὰ μεταλλάξῃ. Εὐρισκόμεν εἰς τὸ τηλεγραφικὸν γραφεῖον, ἐνθα ἀφικνοῦντο τηλεγραφήματα παντὸς εἶδους, κατὰ μᾶλλον ἢ ἥτιον ἐνδιαφέροντα, καὶ ἐκαθήμεν εἰς μίαν γωνίαν συντάσσων ἐν τηλεγράφημα διὰ τὸ Βερολίνον, χωρὶς κανεὶς νὰ προσέχῃ εἰς ἐμέ, ὅτε αἰφνης ἀκούω ἕνα τῶν ὑπαλλήλων λεγόντα: «Σιωπῇ, παιδιὰ, ἰδοὺ κατὰ τί ἐκ Παρισίων!» Καὶ ἐξακολουθῶν τὴν ἐργασίαν αὐτοῦ, ἀνέγνω ἐν ταύτῃ τὰς λέξεις, αἵτινες ἤρχοντο διαδοχικῶς. Τοιουτοτρόπως, ἤκουσα τὴν φράσιν: «Ἀπερ με ἐξαναγκάζουσι νὰ ἐξέλθω τῆς ἐντελῶς ἐφεκτικῆς πολιτικῆς μου.»

Καὶ ἀκολουθῶς:

«Ὁ Αὐτοκράτωρ τῆς Αὐστρίας με ἀναγγέλλει, ὅτι μοὶ παραχωρεῖ τὴν Βενετιαν.»

«Ἐως ἐδῶ ὁ ὑπάλληλος ἀνέγνω ὑψηλοφώνως φαίνεται ὅμως, ὅτι ἡ ἐκτακτος σπουδαιότης τῶν τηλεγραφουμένων τὸν ὑπεχρέωσε νὰ τηρήσῃ σιγὴν διὰ τὰ ἐπόμενα. Ἦδυνήθη μόνον νὰ ἴδω, ὅτι τὸ τηλεγράφημα, ἄρκετὰ μακρὸν, ἀντεγράφη καὶ ἐστάλη εἰς τὸν βασιλέα. Κατέλιπον τὸ τηλεγραφεῖον, ἀγνοῶν τί δύσᾶρεστον ἡδύνατο νὰ περιέχῃ ἡ συνέχεια τοῦ τηλεγραφήματος.

«Ἡ αἰφνιδία αὕτη ἀνάμειξις τῆς Γαλλίας εἰς τὰς ἐπιτυχίας ἡμῶν, τὰς μέχρι τοῦδε ἀνενοχλήτους, με ἐστενοχῶρει. Καὶ ἐνθ' ὅτ' ὁ στρατηγεῖον ἦτο πλήρες χαρᾶς ἐνεκα τῆς ἀναγγελίας νέων νικῶν, ἐγὼ ἤμην σκυθρωπὸς, γινώσκων ὅποια θύελλα μᾶς ἠπείλει, καὶ μὴ δυνάμενος νὰ ἐκστομίσω τίποτε.

«Εἶδον πάραυτα ἀφικνουμένους, τὸν κ. μητα Βισμαρκ, καὶ τοὺς στρατηγοὺς Ρούν, Μόλτκε καὶ Ἀλβενσλέβεν, οἵτινες εἶχον συγχληθῇ, καὶ ἐγὼ μόνος καθ' ὅλον τὸ Ὅριτζ ἐγνώριζον τὸ διατί.

«Μέχρις ὥρας λίαν προκεχωρηκυίας τῆς νυκτός, οὐδὲν ἐγνώσθη νεώτερον. Τὰ πρόσωπα τῶν συμβούλων τῶν κληθέντων παρὰ τοῦ βασιλέως, κατὰ τὴν ἀναχώρησιν αὐτῶν ἐξέφραζον, ἣν αὐτὴν ἀδιαφορίαν ἦν καὶ πρότερον. Ἐβολιδόσιν πουν μετὰ προσφιλῆς τὰ λοιπὰ πρόσωπα τῆς αὐλικῆς ἀκολουθίας, ἀλλ' οὐδεὶς εἶχε λάβει γνῶσιν τοῦ τηλεγραφήματος τοῦ Ναπολέοντος.

«Δὲν θὰ λησμονήσω ποτὲ τὸ αἶσθημα, ὑπὸ τοῦ ὁποίου κατειχόμεν ὅτε εἰσῆλθον εἰς τὰ δωμάτια τοῦ βασιλέως τὴν πρωΐαν τῆς 6ης Ἰουλίου, μετὰ νύκτα ἣν διῆλθον ἐργαζόμενος. Εἶχον νὰ τῷ κοινοποιήσω πληθὺν τηλεγραφημάτων, ἀλλ' ἦτο τόσο ἡσυχος, τόσο γαλήνιος, ὥστε ἐπίστευσα σχεδὸν ὅτι εἶχον ἀπατηθῇ περὶ τοῦ τηλεγραφήματος τοῦ Ναπολέοντος. Ὄταν τῷ ἀνήγγειλα ὅτι ἔγραψα ἐν ἄρθρον διὰ τὸν «Φίλον τοῦ στρατιώτου» ἐπιγραφόμενον Ὁ βασιλεὺς ἐν Καϊνίσγαρτς, χρησιμοποίησας πάσας τὰς πληροφορίες, τὰς ὁποίας συνέλεξα παρὰ τῶν ἀνθρώπων τῆς βασιλικῆς ἀκολουθίας, με διετάξεν ἀμέσως νὰ τῷ ἀναγνώσω τὸ χειρόγραφον, καὶ τοι ἡ ἀναγνώσις αὕτη ἀπῆτει ἐν τέταρτον τῆς ὥρας. Ὁ βασιλεὺς με ἤκουσεν ἡσύχως, καὶ μοὶ ἐποίησε διαφόρους παρατηρήσεις ἐν τῷ μεταξῷ.

«Μαντεύετε τὴν ἀνυπομονησίαν ἣν εἶχον, νὰ μάθω τὰς ἀποφάσεις αἵτινες εἶχον ληφθῇ συνεπείᾳ τοῦ τηλεγραφήματος τῆς προτερείας. Ὅλα τὰ πρόσωπα τῆς ἀκολουθίας, τὰ ὅποια ἠρώτησα, τὸ ἠγνόουν ἀκόμη. Δὲν ἡδύνατο λοιπὸν νὰ μοὶ εἴπῃ τίποτε ὁ βασιλεὺς, οὐδ' ἐγὼ ἐτόλμων νὰ τὸν ἐρωτήσω. Ἐπὶ τέλους ὅμως, ἠρώτησα, ἐάν ἤλθευ ἡ διαδοχὴ, ὅτι τὸ στραταρχεῖον θὰ μετετίθετο εἰς Γκετσέν. Ὁ βασιλεὺς ἀπήντησε: «Τοῦναντίον, μεταφέρω σήμερον τὸ στραταρχεῖον μου εἰς Πάρδουβιτς.» Ἡ ἀπάντησις αὕτη με ἤρκει. Τὸ Πάρδουβιτς εἶνε τέσσαρα μίλλια ἐμπρὸς, πρὸς τὸ μέρος τῆς Μοραβίας. Ἡ γαλλικὴ ἐπέμβασις κατ' οὐδὲν μετέβαλλε λοιπὸν τὰς ἀποφάσεις τῆς Αὐτοῦ Μεγαλειότητος. Ἡ καρδιά μου ἐσκίρτησεν ἐκ χαρᾶς, ἀλλὰ κατῴρθωσα νὰ διατηρήσω ἀδιαφορίαν ἐν τῇ φυσιογνωμίᾳ μου.»

Ἐν ἄλλῃ περικοπῇ τοῦ πρώτου τόμου, ὁ Σνάϊδερ, καίτοι ἀναγνωρίζων τὰ μεγάλα πλεονεκτήματα καὶ καὶ τὰς πολιτικὰς τοῦ ἀρετὰς τοῦ Βισμαρκ, μέμφεται αὐτοῦ ἐπὶ ἀνακολουθίᾳ ἰδεῶν καὶ ἀντιφάσεων εἰς τὰ ἔργα αὐτοῦ.

Ὁ δεύτερος τόμος τῶν Ἀπομνημονευμάτων τούτων, περιέχων τὰ συμβάντα τοῦ 1870, εἶνε ἐτι περιεργότερος.

ΤΟ ΜΥΣΤΗΡΙΟΝ ΤΗΣ ΜΑΡΙΑΣ ΡΟΖΕΤΟΥ

(Ἐκ τῶν τοῦ Ἐδγάρδου Πόε. Μετάφρ. Κ. Ι. Παροῦ)

Οὐδεὶς μετὰ τὴν ἀνακάλυψιν τοῦ πτώματος ἐφάνταζετο ὅτι θὰ ἡδύνατο ὁ δολοφόνος νὰ διαφεύγῃ ἐπὶ πολὺ τὰς ἀναζητήσεις, αἵτινες πάραυτα ἐτέθησαν εἰς ἐνέργειαν. Μόλις μετὰ παρεύλευσιν ἑβδομάδος ἐκρίθη ἀναγκαία ἡ προσφορὰ ἀμοιβῆς τινος, καὶ ἡ ἀμοιβὴ αὕτη περιωρίζετο τότε εἰς χιλιάδας φράγκων. Ταυτοχρόνως, αἱ ἐρευναι ἐξηκολούθουν ἐντόνως, ἂν μὴ μετ' ἐπιγνώσεως, καὶ πολλὰ ἄτομα ἀνεκρί-

νοντο, ἀλλ' ἄνευ ἀποτελέσματος ἐν τούτοις, ἡ ὁλοσχερὴς ἑλλειψίς νήματος ὁδηγοῦ ἐν τῷ μυστηρίῳ τούτῳ, ἐπέτεινε τὴν κοινὴν ἐξέγερσιν. Μετὰ τὸ πέρας τῆς δεκάτης ἡμέρας, τὸ ἀρχικῶς προταθὲν ποσὸν ἐδιπλασιάσθη· καὶ ὀλίγον κατ' ὀλίγον, ἀποῦ καὶ ἡ δευτέρα ἐβδομάς παρήλθεν ἄνευ οὐδεμίας ἀποκαλύψεως, αἱ δὲ προκαταλήψεις ἀφ' ἑτέρου τῶν παρισυνόντων κατὰ τῆς ἀστυνομίας ἤρχισαν ν' ἀπολυγώσιν εἰς πολλὰς συβάρεις στασεις, ἡ διευθυντὴς ἀνέλαβε νὰ προσφέρῃ, ἐξ ἰδίων του τὸ πτὸν εἶναι· «χιλιάδων φράγκων «εἰς τὸν ὅστις ἤθελεν ὑποδείξει τὸν δολοφόνον,» ἢ, ἐάν ἡνείχοντο πολλοί, «εἰς τὸν μέλλοντα νὰ ὑποδείξῃ ἕνα ἕκαστον τῶν δολοφόνων.» Ὑπέτχετο δὲ πρὸς τούτοις διὰ τῆς προκηρύξεώς του καὶ πλήρη ἀμνηστίαν κατὰ πάσης τιμωρίας ἐπιβρυνοῦσης τὸ μέλλον νὰ μαρτυρήσῃ ἄτομον, οἷον δῆποτε καὶ ἂν ἦτο τοῦτο· καὶ μετὰ τῆς προκηρύξεως ταύτης τῶν ἀρχῶν, πανταχοῦ ὅπου αὕτη προσκολλᾶτο, προσετίθετο καὶ ἰδιωτικὴ προκηρύξις πολιτῶν προσφερόντων δέκα χιλιάδας φράγκων περιπλέον. Οὕτω, ἡ ὅλη ἀμνηστία ἀνῆρχετο εἰς τριακονταχιλιάδας φράγκων, τὸ ὅποιον δέον νὰ θεωρηθῇ ὡς λίαν ὑπέρογκον ποσόν, ἐάν τις ἀναλογισθῇ τὸ ὅπως ἀσήμενον καὶ σύνηθες, ἐν ταῖς μεγάλας πόλεσιν, ὑποδέσσεως οἷα ἡ παρούσα.

Οὐδεὶς ἀμφέβαλλε πλέον ἤδη περὶ τῆς ταχυτάτης λύσεως τοῦ μυστηρίου. Ἀλλὰ, καί-τοι, ἀπαξ ἡ δὲ, ἐκρατήθησαν πρόσωπά τινα, ἐξ ὧν ἡλπίζοντο ἀποκαλύψει, οὐδὲν εὐρέθη τὸ ἐνοχοποιούν τὰ ὑποπτα ταῦτα ἄτομα, καὶ εὐθὺς ἀφέθησαν πάλιν ἐλευθέρα. Τὸ παράδοξον εἶνε, ὅτι τρεῖς ἐβδομάδες εἶχον περῆλθαι ἀπὸ τῆς ἀνευρέσεως τοῦ πτώματος, τρεῖς ἐβδομάδες ἄνευ οὐδενὸς ἀποτελέσματος, καὶ ἐν τούτοις οὐδ' ὁ ἐλάχιστος θόρυβος τῶν συμβάντων, ἅτινα ἐξω συνετάρασσον τόσον σφοδρῶς τὸ πνεῦμα τοῦ λαοῦ, εἶχεν ἔτι φθάσει εἰς τὰ ὅσα ἡμῶν. Ὁ Δυπὲν καὶ ἐγὼ, ἀφοσιωμένοι εἰς ἀναζητήσεις ἀπορροφώσας ὅλον ἡμῶν τὸ ἐνδιαφέρον, ἀπὸ μνηδὸς δὲν εἰχομεν ἐξέλθαι τῆς οἰκίας, οὔτε ἐγὼ οὔτε ἐκεῖνος· οὐδεὶς ἐν τῷ μεταξὺ μᾶς εἶχεν ἐπισκεφθῇ, καὶ μόλις ἐρίπτομεν διαβατικὸν βλέμμα ἐπὶ τῶν κυρίων πολιτικῶν ἄθρων καθημερινοῦ τινος φύλλου. Τὴν πρώτην περὶ δολοφονίας εἰδήσιν ἐκόμισεν ἡμῖν ὁ Γ... αὐτοπροσώπως. Μᾶς ἐπεσκέφθη τῇ 13 Ἰουλίου 18., ὀλίγον μετὰ τὴν μεσημβρίαν, καὶ παρέμεινε μεθ' ἡμῶν πολὺ, μέχρι βαθείας νυκτός. Ἦτο, ἔλεγε, δεινῶς προσβεβλημένος ἐκ τῆς ἀτυχοῦς ἐκδόσεως τῶν πρὸς ἀνκάλυψιν τῶν ἐνόχων προσπαθειῶν του. Ἡ φήμη του, ἔλεγε μὲ ὕψος ὅπως παρισυνόντων, ἐνεπαίζετο, καὶ αὕτη δὲ ἡ τιμὴ του διεκυδεύετο. Ὅλοι, ἄλλως τε, πρὸς αὐτὸν καὶ μόνον εἶχον ἐστραμμένον τὸ βλέμμα, καὶ ἦτο πρόθυμος πρὸς πᾶσαν θυσίαν χάριν τῆς διαφωτίσεως τοῦ μυστηρίου τούτου. Ἐπεράτωσε τὸν λόγον του διὰ φιλοφρονήσεως σχετικῆς πρὸς τὸ δ:α γ ν σ τ ι κ ὸ ν τοῦ Δυπὲν, ὡς ἤρσκετο ν' ἀποκαλῇ αὐτό, τῷ ἔκαμε δὲ εὐθὺς καὶ πρότασιν, λίαν γενναϊδωρον ὁμολογουμένως, ἥς τὴν ἀκριβῆ ἀξίαν δὲν δικαιούμεναι ν' ἀναφέρω ἐνταῦθα, οὐδεμίαν ἄλλως τε σχέσιν ἔχουσαν πρὸς τὴν ὑπόθεσιν τῆς ἡμετέρας διηγήσεως.

Ὁ φίλος μου ἀντέκρουσε μὲν ὅταν κάλλιον ἡδυνήθη τὴν φιλοφρόνησιν, ἀλλ' ἐδέχθη πᾶντα τὰν πρότασιν, μολοντί ἡ ἀπόλαυσις τῆς ἐξ αὐτῆς προσφοράς ἦτο ὅπως ὑποθετικὴ. Περαιτωθείσης τῆς συμφωνίας, ἡ διευθυντὴς ἤρξετο εὐθὺς μετὰ σπουδῆς λεπτομεροῦς ἀναλύσεως τῶν ἰδίων αὐτοῦ ἰδεῶν, αἱ ἀνεμίγνυε μεταξὺ μακρῶν σχολίων ἐπὶ τῶν κατωθέσεων, κτηνῶν τούτων ἔτι εἰς ἡμᾶς. Οὕτω, ὡμίλει ἐπὶ ὥρας πολλὰς καὶ ἄνευ τῆς ἐλαχίστης διακοπῆς, ἕως οὗ ἐγὼ περετρήσακ περὶ τοῦ προκεχωρημένου τῆς νυκτός, προσκαλύπτῃς ἤδη τὸν ὕπνον εἰς τὰ βλέφαρα. Ὁ Δυπὲν, καθήμενος στερεῶς ἐπὶ τοῦ συνήθους ἀνκαλίντρον του, ἡ ο ἡ προσωποποιήσις τῆς ἐνλαβοῦς προσοχῆς. Εἶχε τηρήσει τὰς διόπτρας του καθ' ὅλην τὴν διαρκείαν τῆς συνεντεύξεως· καὶ ῥίπτων ἐκ διαλειμμάτων τὸ βλέμμα μου ὑπὸ τὰς πράσινους αὐτῶν ὕλους, εἶχον πεισθῇ ὅτι ὁ ὕπνος του δὲν ὑπῆρξεν ἥττον βχθὺς τῆς σιωπῆς του κατὰ τὸ διάστημα τῶν ἐπτά ἡ ὀκτὼ τελευταίων ὥρων αἵτινες προσηγήθησαν τῆς ἀνκωρήσεως τοῦ διευθυντοῦ.

Τὴν ἀκόλουθον πρωΐαν ἐπρομηθ ὕπην παρὰ τῆς διευθύνσεως τῆς Ἀστυνομίας, πλήρη ἐκθεσιν ὅλων κατωθέσεων, τῶν συλλεθεισῶν μέχρι τῆς στιγμῆς ἐκείνης, καὶ, παρὰ διαφόρων γραφείων ἐφημερίδων, ἀνὰ ἕνα ἐξ ἐκάστου τῶν ἀριθμῶν, ἐν οἷς, ἀπ' ἀρχῆς μέχρι τελευταίας ὥρας, ἐδημοσιεύθη οἰαδήποτε ἐνδιαφέροντα εἰδήσεις, σχετικὴ πρὸς τὴν θλιβερὴν αὐτὴν ὑπόθεσιν. Ἡ ἔγκος οὗτος τῶν ἐγγράφων, ἐκκαθαρισθεὶς ὅλων τῶν προφανῶς λευκῶν στοιχείων, ἐσυστέλλετο εἰς τὰ ἐξῆς:

Ἡ Μαρία Ροζέ-του ἐγκατελίπε τὴν ἐν ὁδῷ Ἀγίου Ἀνδρέου μητρικὴν τῆς οἰκίαν τὴν κυριακὴν, 22 Ἰουνίου 18..., περὶ τὴν ἐνάτην πρωϊνὴν ὥραν. Ἐξελθοῦσα, κατέστησε γνωστὸν εἰς τὸν Ἰάκωβον Εὐσταθίου (*), καὶ εἰς μόνον αὐτὸν, ὅτι προὔτιθετο νὰ διέλθῃ τὴν ἡμέραν παρὰ τινι θεῖᾳ τῆς, διαμενοῦσῃ ἐν ὁδῷ Δρόμ. Ἡ ὁδὸς Δρόμ εἶνε βραχεῖα καὶ στενὴ, ἀλλὰ λίαν συχνάζομένη δίοδος, κειμένη οὐχὶ μακρὰν τῶν ὁχθῶν τοῦ ποταμοῦ καὶ δύο μίλλια ἀπέχουσα τοῦ οἰκοτροφείου τῆς κυρίας Ροζέτου. Ὁ Εὐσταθίου ἦτο ὁ νόμιμος μνηστὴρ τῆς Μαρίας καὶ κα-ώκει ἐν τῷ ρηθέντι οἴκῳ, ἐνθα καὶ διετηρεῖτο. Ἐμελλε, περὶ τὴν ὥραν τοῦ λυκαυγούς, νὰ μεταβῇ εἰς ὁδὸν Δρόμ, ἵνα προσλάβῃ τὴν μνηστὴν του καὶ τὴν ἐπαναφέρῃ εἰς τὴν οἰκίαν Ἀλλὰ κατὰ τὸ ἀπόγευμα εἶχεν ἐπέλθῃ ραγδαία βροχή· καὶ ἐκεῖνος, ὑποθέτων ὅτι ἡ Μαρία θὰ διήνυε τὴν νύκτα παρὰ τῇ θεῖᾳ τῆς, (ὡς καὶ ἄλλοτε εἰς παρομοίους περιστάσεις συνέβαινε τοῦτο) ἐθεώρησε περιττὴν τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ὑποσχέσεώς του. Ἐφ' ὅσον ἡ νύξ προὔχωρει, ἡ κυρία Ροζέτου (ἥτις ἦτο γραῖα καὶ φιλάσθενος), ἤκούετο ἐκφράζουσα τὸν φόβον αὐτῆς δὲν ἐπανάδῃ πλέον τὴν Μαρίαν· ἀλλὰ κατὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην ὀλίγη προσοχὴ ἐδίδετο εἰς τοὺς λόγους τῆς.

Τὴν Δευτέραν ἐγένετο γνωστὸν, ὅτι ἡ Μαρία δὲν εἶχε μεταβῇ εἰς ὁδὸν Δρόμ· καὶ ἀποῦ ἡ ἡμέρα παρήλθε χωρὶς νὰ ληφθῶσι περὶ αὐτῆς εἰδήσεις, διωρ-

(*) Payne.

γανώθη βραδέως ἀναζήτησις ἐπὶ διαφόρων τῆς πόλεως μερῶν καὶ τῶν πέριξ. Ἐν τούτοις, μόλις τὴν τετάρτην ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τῆς ἐξαφανίσεως τῆς ἡμέραν ἐλήφθησαν εἰδήσεις περὶ αὐτῆς. Κατὰ τὴν ἡμέραν ταύτην (Τετάρτη, 25 Ἰουνίου), κύριός τις, καλούμενος Μπωβαί, ὅστις, μετὰ τινος φίλου του, ἀνεζήτησε τὰ ἔγνη τῆς Μαρίας παρὰ τὸ κιγκλιδωτὸν τῆς Ρούλης, ἐπὶ τῆς ἀντικρυ τῆς ὁδοῦ Ἀγίου Ἀνδρέου ἀκτῆς τοῦ Σηκουάνα, ἀνεῦρε πτώμα, ἀνασυρθέν ἐπὶ τῆς παραλίας ὑπὸ τινῶν ἀλιείων, οἵτινες τὸ εὔρον πλέον ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τοῦ ποταμοῦ. Ὁ Μπωβαί, ἰδὼν τὸ πτώμα, μετὰ τινος δισταγμοῦς, ἐβεβαίωσεν ὅτι ἦτο ἡ μυροπώλις. Ὁ δὲ φίλος του ἀνεγνώρισε τοῦτο εὐθὺς, ὡς τὸ εἶδεν.

Ἡ μορφή ἦτο καταθρεκτος ἐξ αἵματος μαύρου, ἐκπεμπομένου ἐν μέρει ἀπὸ τοῦ στόματος. Δὲν διεκρίνετο πᾶσιν ἀφρός, ὡς συμβαίνει εἰς τοὺς πνιγμένους ἐν γένει. Ἡ χροιά δὲν εἶχε πᾶσιν ἐξαφανισθῇ ἀπὸ τῶν ἰωδῶν μερῶν. Περί τὸν τράχηλον διεκρίνοντο μώλωπες καὶ ἔγνη δακτύλων. Οἱ βραχίονες ἦσαν συμπεπλεγμένοι ἐπὶ τοῦ στήθους καὶ νενεκρωμένοι. Ἡ δεξιὰ χεὶρ συνεστέλλετο, ἡ ἀριστερὰ ἦτο ἡμιάνοικτος. Ὁ καρπὸς τῆς ἀριστερᾶς ἔφερε δύο ἐκδορὰς κυκλοτερεῖς, αἵτινες ἐφαίνοντο προεληθῆσαι ἐκ σχοινίων, ἢ ἐξ ἐνὸς τοιοῦτου διπλοῦ. Μεγάλῃ ἐπισπῃ ἐκδορὰν ἔφερε καὶ μέρος τοῦ δεξιοῦ καρποῦ, καὶ ἡ ράχιν καθ' ὅλην αὐτῆς τὴν ἐπιφανείαν, πρὸ παντῶν δὲ κατὰ τὴν ὁμοπλάτην. Ἰνα σύρωσι τὸ πτώμα ἐπὶ τῆς ἀκτῆς, οἱ ἀλιεῖς εἶχον ἀναρτήσαι αὐτὸ ἀπὸ σχοινίου, Ἀλλ' αἱ ἐκδοραὶ δὲν προῆλθον ἐξ αὐτῆς τῆς αἰτίας. Ὁ τραχηλὸς ἦτο ὑπερβολικῶς ἐξογκωμένος. Δὲν ἔφερε προφανεῖς τομὰς, οὔτε τραύματα προερχόμενα ἐκ κτυπημάτων. Περί τὸν λαιμὸν ἀνεκαλύφθη τεμάχιον σχοινίου, τόσον συνεσφιγμένον, ὥστε ἀδύνακον ἦτο νὰ διακρίνη τις τοῦτο ἐκ πρώτης ψεως ἦτο ἐντελῶς βεθυτισμένον ἐντὸς τῆς σφαρκῆς, καὶ ὁ κόμβος αὐτοῦ ἐκρύπτετο ἀκριβῶς ὑπὸ τὸ ἀριστερὸν οὖς. Τοῦτο μόνον ἤρκεσε βεβαίως ἵνα ἐπιφέρῃ τὸν θάνατον. Αἱ ἐκθέσεις τῶν ἱατρῶν διεβεβαίουν πληρέστατα περὶ τοῦ ἐντίμου τῆς μακαρίτιδος χαρακτήρος. Εἶχεν ὑποκύψει, ἔλεγον αὐταί, εἰς κτηνώδη βίαν. Ἡ κατάστασις, ἐν ᾗ τὸ πτώμα τῆς Μαρίας διετέλει μετὰ τὴν ἀνεύρεσίν του, ἦτο τοιαύτη, ὥστε δὲν ἀπῆρτετο δυσχέρεια, ἵνα ἐν αὐτῇ ἀναγνωρίσωσι τὴν Μαρίαν οἱ φίλοι τῆς.

Τὰ ἐνδύματα ἦσαν κατεσχισμένα, καὶ ἐν μεγάλῃ ἄλλως τε ἀταξίᾳ. Ταῖνια τοῦ ἐξωτερικοῦ αὐτῆς καλλωπισμοῦ, ἔχουσιν πλάτος ἐνὸς περίπου ποδός, ἦτο ἐσχισμένη ἀπὸ τοῦ ἐνὸς ἕως τοῦ ἄλλου ἄκρου, ἀπὸ τοῦ κατωῦ ἄκρου τοῦ φορέματος μέχρι τοῦ κορμοῦ, ἀλλὰ χωρὶς ν' ἀποσπασθῇ. Ἦτο τρεῖς συνεστραμμένη περὶ τὸν κορμὸν καὶ ἐστερεοῦτο ἐπὶ τῆς ραχέως διὰ κόμβου στερεωτάτου. Τὸ ἀμέσως ὑποκατω τῆς ἐσθῆτος φόρεμα ἦτο ἐκ λεπτῆς μουσελίνης, καὶ ἦτο ἐξ αὐτοῦ ἀπειπασμένη ταινία δεκαοκτὼ δακτύλων πλάτους, ἀπειπασμένη ὁλοτελῶς, ἀλλὰ λίαν κανονικῶς καὶ μετὰ μεγάλης προσοχῆς. Ἡ ταινία αὕτη ἀνευρέθη περὶ τὸν τράχηλον, ὃν χάρᾳ περιέβαλλε, προσδεδεμένη δι' ἰσχυροῦ δεσμοῦ.

Ὑπεράνω τῆς ἐκ μουσελίνης ταινίας ταύτης καὶ τοῦ τεμαχίου τοῦ σχοινίου ἦσαν προσκολλημέναι ταινίαι πύλου, συγκρατούσαι ἐπὶ αὐτὸν τὸν πύλον. Ὁ δεσμὸς τῶν ταινιῶν δὲν ἦτο ὡς οἱ κατασκευζόμενοι ὑπὸ τῶν γυναικῶν, ἀλλὰ κόμβος φορητὸς ὡς οἱ ναυτικοί.

Τὸ πτώμα, μετὰ τὴν ἀναγνώρισιν αὐτοῦ, δὲν μετακομίσθη, κατὰ τὴν κρατούσαν συνήθειαν, εἰς Μόργην (καθὼς ἡ διατύπωσις αὕτη ἦτο πλέον περιττή), ἀλλ' ἐνεταφίσθη ἐσπευσμένως οὐχὶ μακρὰν τῆς ἀκτῆς, ἐφ' ᾗς εἶχεν ἀνασυρθῇ. Χρὶς εἰς τὰς προσπαθείας τοῦ Μπωβαί, ἡ ὑπόθεσις ἐκαλύφθη ἐπιμύλως, ἐφ' ἔσον ἦτο τοῦτο δυνατόν· καὶ ἡμέραι τινὲς διέρρυσαν χωρὶς νὰ ἐκδηλωθῇ παρὰ τοῦ κοινοῦ συγλήψεις τις. Ἀλλὰ μετὰ πινυ καὶ ῥόν, ἐβδομαδιατὸν τερύλλον (*) συνέλεξεν ὅλα τὰ κατὰ τὴν ὑπόθεσιν ἐν λεπτομερείᾳ εἰς ἄρθρον· τότε εὐθὺς τὸ πτώμα ἐξετάφη καὶ νῆα ἀνάκρισις διετάχθη· ἀλλ' οὐδὲν ἐκ τούτου ἡδυνήθη ν' ἀποδειχθῇ πλεονέτερον παρ' ὅτι μέχρι τοῦδε εἶχε γνωσθῇ. Τὴν φορὰν ταύτην τὰ ἐνδύματα τοῦ πτώματος παρουσιάσθησαν ἐνώπιον τῆς μητρὸς καὶ τῶν οἰκείων, οἵτινες πάντες ἀνεγνώρισαν αὐτὰ ἐντελῶς ὡς ἐκεῖνα, ἅτινα ἡ νεανὶς ἐφόρει, ὅτε ἀπῆλθε τῆς οἰκίας.

Ἐν τούτοις, ἡ γενικὴ ἐξέγερσις ἐπηρεάζετο ἀπὸ ὧρας εἰς ὧραν. Πολλὰ ἄτομα συνελήφθησαν καὶ ἀπηλυθερώθησαν. Πρὸ πάντων δὲ ἡγεῖρεν ὑπονοίας ὁ Εὐσταθίου· καὶ κατ' ἀρχὰς αὗτος δὲν ἡδυνήθη νὰ δώσῃ εἰρήνην ἀσφαλεῖς πληροφορίας περὶ τοῦ πῶς διήλθε τὴν Κυριακὴν κατὰ τὴν πρωΐαν τῆς ὁποίας ἡ Μαρία εἶχεν ἐγκαταλίπει τὸ οἶκμα. Ἀργότερον ὅμως, πρὸσωπα ἀξιοπίστα παρουσιασθέντα παρὰ τῷ κ. Γ..., ἀπιδείξαν τὸν Εὐσταθίου ἀθῶον πάσης ἐνοχῆς, δόντες ἀκριβῆ λόγον τῆς χρήσεως τῆς ἡμέρας ἐκείνης παρ' αὐτοῦ, ὥραν πρὸς ὥραν. Ἐνῶς ὁ χρόνος ἔρρεε χωρὶς οὐδεμίαν νέαν ἀποκάλυψιν νὰ προαγαγῇ εἰς ᾧ, μυρία ἀντιφατικὰ φῆμαι ἐτίθεντο ὁσημέραι εἰς κυκλοφορίαν, καὶ οἱ δημοσιογράφοι ἦσαν ἐλεύθεροι ν' ἀναγράφωσι τὰς ἰδίαις αὐτῶν ἐμπνεύσεις. Μεταξὺ δὲ ὅλων τούτων τῶν ἐν κυκλοφορίᾳ ὑποθέσεων, μία πρὸ παντῶν ἐπέσυρε τὴν γενικὴν προσοχὴν, ὑποστηρίζουσα ὅτι ἡ Μαρία Ροζέτου εἶχε ἀκόμη, καὶ ὅτι τὸ ἐν τῇ Σηκουάνα ἀνακαλυφθέν πτώμα ἀνῆκεν εἰς ἄλλην ἀτυχῆ γυναῖκα. Κρινῶ καλὸν νὰ παραθέσω ἐνταῦθα, χάριν τῶν ἀναγνωστῶν, τινὰ τῶν σχετικῶν χωρίων, ἅτινα ἐξήγαγον κατὰ γράμμα ἐκ τοῦ « Ἀστέρος » (**), ἐφημερίδος διευθυνομένης μετ' ἄκρας ἱκανότητος.

« Ἡ δεσποινὶς Ροζέτου εἶχεν ἐξέλθει τῆς μητρικῆς οἰκίας τὴν πρωΐαν τῆς Κυριακῆς, 22 Ἰουνίου 18..., προτιθεμένη, ὡς ἐξεφράσθη, νὰ μεταβῇ παρὰ τῇ θείᾳ τῆς, ἣ καὶ ἄλλῃ τινὶ συγγενεῖ, ἐν ὁδῷ Δορμ. Ἀπὸ τῆς ὥρας ἐκείνης οὐδεὶς ἐπανέειδεν αὐτήν. Οὐδὲν ἔγνος αὐτῆς εὐρέθη, οὐδεμία περὶ αὐτῆς εἰδήσις... »

(*) The New-York Mercury.

(**) The New-York Brother Jonathan, ἐκτεδομένη ὑπὸ τοῦ H. Hastings W. Esquire.

Οὐδείς παρουσιάσθη ἵνα καταθέσῃ, ὅτι τὴν εἶδε κατὰ τὴν ἡμέραν ἐκείνην, μετὰ τὴν ἐξοδὸν τῆς ἀπὸ τῆς μητρικῆς οἰκίας . . .

Καίτοι οὐδὲν περὶ αὐτῆς ἐγνώσθη, ἔχομεν ἀποδείξεις, ὅτι τὴν κυριακὴν 22 Ἰουνίου 18. ., μέχρι τῆς ἐν νάτης ὥρας, ἡ Μαρία Ροζέτου, ὑπῆρχεν ἐπὶ ἐν ζωῇ. Τὴν μεσημβρίαν τῆς Τετάρτης, πτώμα γυναικὸς ἀνευρέθη πλέον παρὰ τὴν ἀκτὴν τοῦ κιγκλιωτοῦ τῆς Ρούλης. Καὶ ἂν ἐπὶ ὑποτεθῇ, ὅτι ἡ Μαρία Ροζέτου ἐρρίφθη ἐν τῷ ποταμῷ τρεῖς ὥρας μετὰ τὴν ἀπὸ τῆς μητρικῆς οἰκίας ἐξοδὸν τῆς, δὲν εἶνε ἀπὸ τῆς στιγμῆς ἐκείνης ἐμὴ τρεῖς ἡμέραι, τρεῖς ἡμέραι ἀκριβῶς. Ἀλλ' εἶνε παράλογον νὰ φαντασθῶμεν, ὅτι ἡ δολοφονία, ὑποτιθεμένου, ὅτι αὕτη ἐγένετο θῦμα δολοφονίας, ἡδύνατο νὰ τελεσθῇ τόσον ταχέως καὶ ὅτι οἱ δολοφόνου νὰ κατόρθωσαν νὰ ρίψωσι τὸ πτώμα εἰς τὴν θάλασσαν πρὸ τῆς βαθείας νυκτός. Εἰς τοὺς ἐνόχους τοιούτων στυγερῶν ἐγκλημάτων, τὰ σκότη εἶνε προτιμότερα τοῦ φωτός τῆς ἡμέρας . . .

Τοῦτο μᾶς δεικνύει, ὅτι ἐὰν τὸ ἀνευρεθὲν πτώμα εἶνε αὐτὸ τὸ τῆς Μαρίας Ροζέτου, δὲν ἔχει μείνει ἐν τῷ ὕδατι πλέον τῶν δύο καὶ ἡμισείας ἡμερῶν ἢ κατ' ἀνώτατον ὅρον, τριῶν. Ἡ πεῖρα διδάσκει, ὅτι τὰ πνιγόμενα σώματα, ὥς καὶ τὰ ριπτόμενα ἐν τῇ θαλάσῃ κατόπιν βιαίου θανάτου, δὲν ἀνέρχονται ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τῆς θαλάσσης ἐμὴ μετὰ παρέλευσιν ἕξ ἕως δέκα ἡμερῶν, καθότι τοσούτον χρονικὸν διάστημα ἀπαιτεῖται δι' ἐπαρκῆ αὐτῶν ἀποσύνθεσιν. Πτώμα ἀνερχόμενον ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας πρὸ τῆς παρελεύσεως τοῦ χρονικοῦ τούτου διαστήματος, βυθίζεται εὐθὺς καὶ πάλιν ἐν τῷ ὕδατι. Ἐρωτῶμεν λοιπὸν, ἐκ τίνος αἰτίας ἀνετράπη κατὰ τὴν φορὰν ταύτην ἡ συνήθης πορεία τῆς φύσεως;

Ἐὰν τὸ σῶμα, μετὰ τὸν φόνον, ἐτηρήθη ἐπὶ τῆς παραλίας μέχρι τῆς ἐσπέρας τῆς Τρίτης, θ' ἀνεκαλύπτετο ἐπὶ τῆς παραλίας ἵχνος τι καταληφθὲν ὑπὸ τῶν δολοφόνων. Ἐπίσης εἶνε ὅλως παράλογος ἡ ὑπόθεσις, ὅτι τὸ σῶμα ἡδυνήθη εὐθὺς ν' ἀνέλθῃ ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας, καὶ μάλιστα ἐὰν παραδεχθῶμεν, ὅτι ἐρρίφθη ἐν τῷ ὕδατι δύο ἡμέρας μετὰ τὸν θάνατον. Καὶ τέλος, λίαν ἀπίθκων εἶνε τὸ ὅτι ἐρρίφθη τὸ πτώμα ἐν τῷ ὕδατι χωρὶς βάρους τι ἵνα παρασύρῃ αὐτὸ, ἐν ᾧ οἱ κακοποιοὶ οἱ ἐκτελέσαντες δολοφονίαν οἶα ἡ ὑπετιθεμένη, ἡδύναντο λίαν εὐκόλως νὰ λάβωσι τὴν πρόνοιαν ταύτην».

(ἀκολουθεῖ)

ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΠΕΡΙΗΓΗΣΙΣ

(Φαιδρὰ ἀφήγησις)

(Συνέχεια)

Τὴν ἐβδόμην καὶ ἡμίσειαν ὥραν ἡ θύρα τοῦ θεάτρου ἦνεύχθη.

Ὁ Ραμβάλδος ἐκάθητο ἐν μέσῳ τοῦ διαδρόμου,

ὀπισθεν τραπέζης κεκλυμένης ὑπὸ πρᾶσινου τάπητος, ἐπὶ τῆς ὁποίας, ἐν μέσῳ δύο κηρίων, ἐστίλβεν ἀργυροῦς δίσκος.

Πρῶτοι εἰσῆλθον οἱ θεαταὶ οἱ ἔχοντες δωρεὰν τὴν εἴσοδον, οἱ συγγενεῖς τῶν ἐρασιτεχνῶν καὶ τῶν μουσικῶν, οἱ δανείσαντες τὰ ἐπιπλα ἢ πῶς ἐργασθέντες.

Τὸ μέρος τῆς πλατείας, τὸ προσδιορισθὲν διὰ τοὺς θεατὰς τῆς δευτέρας θέσεως, ἐπληρώθη ἐντὸς δέκα λεπτῶν.

Εἴτα δὲ ἤρχισαν νὰ πληρωθῶσι τάχιστα καὶ αἱ ἀριστοκρατικαὶ θέσεις, εἰς τρόπον ὥστε οἱ σύζυγοι Πανδόλφαι, ἐλθόντες ὀλίγον ἄργα, δὲν ἐτόλμων νὰ βαδίσωσιν εἰς τὰ ἐδωλία των, ἐὰν δύο τολμηραὶ γυναικες, ἡ Μαρτίνα καὶ ἡ Ἀννέτα, ὠθοῦσαι τὸ πλῆθος, δὲν ἐρρυμούλκουν σχεδὸν αὐτούς.

Κατ' ἐκείνην τὴν στιγμὴν ἠκούσθη φοβερὸς κρότος ἐκ τῶν σκαλπίγγων καὶ τῶν κ' ἀρινέτων.

Ἡ κυρία Πετρονίλλη, ἥτις ἐκάθητο εἰς μικρὰν ἀπόστασιν ἐκ τῶν ξενοδόχων, ἐκύτταζε μετὰ βλέμματος συμπαθείας τὴν Ἀννέταν, διότι ἡ κόρη ἐπρόφερε δις ἢ τρίς τὸ ὄνομα τοῦ Γεωργίου.

Ἀκούουσα τὸ ὄνομα ἐκεῖνο, ὅπερ τῇ ὑπενθύμιζε τὸν ἀπόντα υἱὸν, ἡ μητρικὴ τῆς καρδιά συνεκινήθη.

Ἀλλὰ... ἰδοῦ... ἡ αὐλαία αἶρεται.

Ὁ Λύσανδρος καὶ ὁ Παλαμῆδης ἐμφανίζονται ἐπὶ τῆς σκηνῆς.

Καὶ ὁ μὲν καὶ ὁ δὲ φορεῦσι μετ' ἀγερῶχου μεγαλουργίας γυναικεῖα ὑποκάμισα, κεκοσμημένα δι' ἐρυθρῶν ταινιῶν.

Ψευδὴς γενεῖας, κράνος πυρεσθείου καὶ μακρὰ ξυλίνη σπάθη ἀποτελοῦσι τὴν στολὴν ἐκείνην ἐλλήνος στρατιώτου.

Εἰς τὰς πρώτας λέξεις, ἃς ἀπαγγέλει ὁ Λύσανδρος, ἐγείρεται ψίθυρος ἐν τῇ πλατείᾳ:

— «Ὁ κουρεὺς ! ὁ κουρεὺς !»

Ἡ ἀναγνώρισις ἐκείνη διπλασιάζει τὴν προσοχὴν τῶν θεατῶν: ἡ τραγωδία γίνεται ἐνδιαφέρουσα.

— «Μάλιστα, Παλαμῆδη — κράζει ὁ Λύσανδρος» δι' ἐρρίνου φωνῆς — ἡ Σπάρτη μὲ ἀποστέλλει ἀγγελονν εἰρήνης εἰς τὴν βασιλικήνν Μεσσήνην.»

Ὁ Παλαμῆδης, ὅστις κυττάζει τὸν σύντροφόν του μὲ ὕφος κτηνώδους ἀνυπομονησίας, βλέπων ὅτι οὗτος ἔστη ἐπὶ στιγμὴν, τείνει πρὸς αὐτὸν τὰς χεῖρας, φωνάζων:

— «Μετ' εὐχαριστήσεως σ' ἐπαναβλέπω . . .

Ὁ Λύσανδρος (κυτπὼν τὸν πόδα μετ' ὀργῆς).

»Στάσου μία στιγμὴ, γάϊδαρε !»

Μετὰ τὴν παρένθεσιν ταύτην, ἐξακολουθεῖ τὴν τὴν ἀπαγγελίαν του:

— «Ἡ Σπάρτη ἐβρύνθη τοὺς πολέμους, αἱ δὲ δάφναι μας, βαφεῖσαι εἰς τὸ αἶμα τόσων συμπολιτῶν μας . . .»

Ὁ Παλαμῆδης, διακόπτων αὐτὸν ὡς ἄνω:

— «Μετ' εὐχαριστήσεως σ' ἐπαναβλέπω . . .»

Ὁ Λύσανδρος (ἐν παρενθέσει).

«Σκάσει !»

» . . . Τόσων συμπολιτῶν μας, ἀπεφάσισε . . .»

Ἀλλ' ὁ Παλαμῆδης, δὲν δύναται πλέον νὰ συγκρατηθῇ, καὶ, ριπτόμενος ἐπὶ τοῦ ἀπεσταλμένου τῆς